

QuittnerPál

A Napkút Kiadónál 2005-ben megjelent
„96 jeles hetvenes” életrajz szövege

Évtizedeken keresztül minden életrajzomat azzal kellett kezdeni, mi volt szüleim foglalkozása. Ezért most is ezzel indítok. Apám a Brassó melletti magyar tulajdonú bodfalusi cukorgyár igazgatója volt. A románoknak nem tetszett, hogy a Kárpát medence egyik legmodernebb gyárának magyar vezetője van, ezért 1941-ben el kellett jönnünk onnan. Azóta – hosszabb külföldi munkáimtól eltekintve – Budapesten élek és tősgyökeres budainak, illetve ma már budapestinek tekintem magam. Apám kapitalista gyökereit egy ügyes húzással sikerült eltüntetnem. Akkori életrajzaiban csak annyit írtam: Botfalun volt tisztviselő. Így sikerült elkerülnöm, hogy kizsákmányoló, un. X-es származású legyek. Elértem, hogy 1955-ben kilenced magammal felvegyenek az ELTE TTK akkor elitnek számító fizikus szakára. A hatodik X végéről visszatekintve, ez volt az egyik legsikeresebben abszolvált X.

Gimnáziumi tanulmányaimat (akkor V. általános) a budai Ciszterci gimnáziumban kezdtem el és a Petőfiben fejeztem be. Sajnos a ciszterci diákéveimnek hamar véget vetett az államosítás. De az ott belénk nevelt emberi tartás egész életemre kihatott.

Matematikai tehetségem már ekkor megmutatkozott. Az első számtan dolgozat példáit öt perc alatt megoldottam. Füzetemet becsukva hátratett kézzel ültem a padban. Tanárunk ezt észrevette és megkérdezte, miért nem dolgozom? Már kész vagyok – válaszoltam. Erre kissé bepöccent, és - az általa rendszeresített nevelési módon – folyamatosan fölfelé húzta a pajeszom, apró pofonokkal simogatta az arcom, miközben azt ismételte: Ez a fiúcska már kész van? Végül negyed óra után hajlandó volt kinyitni a füzetem és megállapította, hogy valóban helyesen megoldottam az összes feladatot. Ebből később sokmilliószámítástechnikai projektek vezetőjeként és végrehajtójaként azt az örök tanulságot vontam le: sohasem szabad bevallani, ha egy feladatot nagyon hamar meg tudunk oldani.

Az előbb említetténel azonban komolyabb eredményeket is elértem gimnazistaként matematikából. A Középiskolai Matematikai Lapok pontversenyein rendszeresen az első öt között végeztem, az Országos Tanulmányi Versenyeken első díjakat kaptam és a Kürschák versenyen második lettem.

Emellett, ma sem tagadom le, az ifjúsági mozgalomban is kivettem a részem. Az egyetemen, bár nem voltam KISZ tag, mégis sokat tettem a mozgalom népszerűsítéséért. Megszerveztem az órák helyetti bridzsezést a TTK KISZ-klubjában. Ezáltal ez volt 1958-ban a leglátogatottabb budapesti KISZ-klub. Egészen addig, amíg valamelyik fő fejesnek föl nem tűnt a sok zsugás és mindannyinkat ki nem tiltottak onnan. Pedig (a bridzsben) az asztal nem csinált semmit. Ő csak nézte a másik három kártyázót.

1960-ban védtem meg fizikusi diplomámat. Előtte azonban még egy az egész életemre kiható baleset ért. A legutolsó oktatási napon lejött a laborunkban egy igen szép, kisportolt, szőke IV-éves fizikus lány (Szuló Jutka), hogy segítsen neki valamelyikünk a GM csöves mérőberendezésének a rendbe hozásában. Segítettem! Az eredmény: a berendezés működőképessé vált, 39 évi házasság, 2 gyerek és (eddig) 4 unoka.

Első munkahelyem a KFKI volt. Elég gyorsan haladtam a számárlétron, doktoráltam, kandidáltam. Ennek ellenére jóakaróim beleírták a minősítembe, hogy a bridzsezés helyett inkább a fizikával foglalkozzam. Ezt annyira szívemre vettem, hogy csapatban magyar bajnokságot nyertem.

Kandidátusi disszertációm nagy tisztaságú ipari alapanyagok nyomszennyezőinek meghatározásával foglalkozott. Ez egy kémiai probléma fizikai módszerekkel való megoldását és az eredmény számítógépes kiértékelését jelentette. Miután e három nagy témakörből a legtöbb kritikus legfőljebb kettőhöz értett, a disszertáció csont nélkül átment. A kidolgozott eljárások

iparilag is alkalmazhatóak voltak. Az Egyesült Izzó havonta több száz mintát vizsgáltatott be. Ezért az eljárást szabadalmaztattam. Többen kinevettek, minek csinál egy tudós ilyesmit. De amikor megjelentem a szabadalmi pénzből vásárolt Wartburgommal, egyből megnőtt az irigyeim és az intézeti szabadalmak száma is.

1968-69-ben Ford ösztöndíjjal egy évig az USA-ban dolgoztam a Columbia és a Texas A&M egyetemeken valamint a washingtoni National Bureau of Standards-ben.

Több tudományos és ismeretterjesztő könyvet és cikket írtam. A szakmai könyvek közül a legértékesebbnek a Kiss Dezsővel közös Neutronfizikát tartom, mely a téma első magyar nyelvű összefoglalója volt. Az angol könyvek közül a legsikeresebb a Computer Evaluation of Gamma Ray Spectra volt, melyet először a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség adott ki 1970-ben. Később bővített formában három nemzetközi kiadó is megjelentette. A gamma spektroszkópiával foglalkozó szakembereknek éveken keresztül ez volt az egyik alapkönyve és ez alapozta meg későbbi ENSZ szakértői karrieremet is. Ismeretterjesztő könyveim közül a legnagyobb népszerűsége az Apu, miért ...? tett szert. Abban az időben még teljesen szokatlan módon, humoros történetekbe ágyazva írtam le alapvető fizikai jelenségek magyarázatát. Sok kritika ért a könyv és könnyed stílus miatt, de ezért teljesen kárpótolt, amikor tizenéves fiam két gombfoci meccs között nagyokat nevetve olvasta az elsősorban ezen korosztály számára írt műveimet.

A '70-es évektől érdeklődésem a számítástechnika és az informatika felé fordult. Ezt hosszú ideig azért még összekapcsoltam a fizikával. 1976 és 83 között a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (IAEA) szakértőjeként több részletben összesen két évet dolgoztam Zairében, Sri Lankán, Mongóliában, Kubában és a bécsi központban nukleáris laboratóriumok számítógépesítésén. 1980-81-ben az ENSZ Fejlesztési Programjának (UNDP) keretében vezettem a Mongol Nemzeti Számítóközpontot létrehozó projektet, aminek sikeres végrehajtásáért Nemzeti Díjat kaptam. A projekt menedzserség mellett ügyvivőként vezettem az ENSZ mongóliai képviselőjét is. Vendégprofesszorként tanítottam az újvidéki és a hamburgi egyetemen.

Nemzetközi tevékenységem mellett itthon a SZÁMOK igazgatóhelyettese, majd a magyar egyetemek közös számítóközpontjának főosztályvezetője voltam. Úttörő szerepem volt a magyar szoftver export beindításában. Több tucat beosztott munkatársam dolgozott rendszeresen Nyugat-Európában. Emellett több szak- és ismeretterjesztő könyvet írtam, melyek magyarul, angolul, oroszul és szerbül is megjelentek. A legismertebb, a Számítástechnika Rendszerszervezőknek több nyelven több kiadást ért meg és közgazdák ezrei tanultak belőle. A tudománytól és az oktatástól egy kis kitéréssel '85-89-ben megszerveztem a Magyar Televízió informatikai részlegét, amiért Televíziós Nívódíjat kaptam. 1990-től visszatértem az oktatáshoz. A Közgázon (pillanatnyi fedőnevéen Corvinus) egyetemi tanárként az információs rendszerek és az adatbázisok oktatásáért vagyok felelős és tevékenyen részt veszek az informatikai oktatás modernizálásában. Eközben a gyakorlati munkától sem szakadtam el. Adatbázis szakértőként nyolc éven át rendszeresen dolgoztam elsősorban nagy német vállalatok és bankok információs rendszerének továbbfejlesztésében.

2001! Új évezred, új társ, vele két új unoka! Ikrék! Az egyetemen most is én viszem az adatbázis témakört, külföldön is tanítom.

Hobbik. A sielést sajnos már abbahagytam. Tenisz: már csak a lányommal, a nagyobb unokákkal (pár év múlva már csak a kisebbekkel) és néhány magam korabeli idősebb úrral játszom. Bridzs: az első osztály második feléből nézem, mennyire agresszívvá vált ez a szép, úri társasági játék (szellemi sport)

Most veszem észre, milyen hosszú lett ez az életrajz. De hát ennyit éltem. Mit tehetek még hozzá? Legföljebb ennyit, *még élek!*